

KAMP MOD IMPERIALISMEN

**SOCIAL OPRUSTNING
MILITÆR NEDRUSTNING**

Kommunistisk Parti

Kommunistisk Parti
September 2016
Mail: info@kommunister.dk
Tlf: 302 00 302
ISBN: 978-87-89599-53-3

Kamp mod imperialismen

Social oprustning

Militær nedrustning

Indhold:

Imperialismen og Arbejderbevægelsen	5
Et lille land på krigsstien.....	12
Nato og Arktis.....	26
Nato og udfordringer for dansk fredsbevægelse	30

Imperialismen og arbejderbevægelsen

Af ARNE SCHELLER, formand for Kommunistisk Parti i Danmark

Siden kapitalismens gennembrud har kapitalen været tvunget til på grund af indre modsætninger at søge ud over de nationale grænser. Imperialismen opstår, når kapitalen i et land får kontrol over andres landes produktionsliv og udbreder den kapitalistiske produktionsmåde. Imperialismen er kapitalismens internationale system.

Den enkelte kapitalist producerer i virksomheder med en større og større kapitalmængde pr. arbejder. Konkurrencen gennemtvinger stadig større og større virksomheder og større og større kapitalkoncentration. Den gamle frikonkurrence havde en række historiske træk, som adskiller den fra det stadie af kapitalismen som er imperialismen.

De grundlæggende teorier om imperialismen er udarbejdet af Lenin, og er en videreførelse af Marx' og Engels' teorier. Det kan være svært at forstå de nye træk ved imperialismen uden at tage udgangspunkt i de almene love for kapitalismen, dvs. Marx' teorier.

En række marxister arbejdede med analyser af kapitalismen og dens udvikling i begyndelsen af 1900 tallet.

En af de mest klarsynede, nemlig Lenin, skrev bogen "Imperialismen som kapitalismens højeste stadium" i 1916. Han fastslår i bogen, at imperialismen har fem vigtige økonomiske kendetegn:

- Koncentration af produktion og kapital, der har nået et så højt udviklingstrin, at den har skabt afgørende monopoler i verdensøkonomien.
- Bankkapitalens sammensmeltning med industrikapitalen og skabelse af et finansoligarki på basis af denne "finanskapital".
- Kapitaleksporten, til forskel for vareeksporten, opnår særlig stor betydning.
- Den internationale monopolistiske kapitalsammenslutning, deler verden i mellem sig.
- Jordens territoriale opdeling mellem de kapitalistiske stormagter er afsluttet.

Jeg vil ikke her gå dybere ind i de økonomiske sider, men vende blikket mod imperialismen og arbejderbevægelsen.

MARXISMEN OG ARBEJDERBEVÆGELSEN

I 1889 blev arbejderbevægelsens 2. internationale stiftet. Her vedtog man at

iværksætte manifestationer i alle lande den 1. maj og at indføre en 8 timers arbejdsdag. Datoen blev valgt, fordi de amerikanske fagforeninger havde besluttet den for deres vedkommende. Den første maj har siden været en årlig markering af den internationale solidaritet mellem arbejdere i hele verden.

Den 2. internationale var marxistisk og skal forstås som sådan. Den udviklede en konkret teori for den revolutionære kamp – illustrativt indrammet af to vigtige Engels skrifter, nemlig "Anti-Dühring" fra 1877-78 og hans forord til den tyske udgave af Marx' "klassekampene i Frankrig" fra 1895 (udvalgte værker bind 1 – Forlaget Tiden 1973).

For forståelsen af strategien i 2. internationale er det væsentlig at fastholde, at teorien i denne periode fik nogle drejninger i forhold til Marx' oprindelige teori, og som fik overordentligt stor betydning for forståelsen af imperialismen og kampen mod den.

En del af problemet var, at marxismen forblev et teoretisk anliggende, der ikke blev nok knyttet an til sociale situationer og modsætninger, som arbejderne oplevede. Der blev derfor kun i ringe grad tale om erfaringsbearbejdelse, og der skabtes ikke en integration af erfaringer fra de daglige kampe og den strategiske helhedsopfattelse.

Derfor kunne reformisme i arbejderklassen leve videre, parallelt med udviklingen af den revolutionære teori. Selvom teorien integrerede økonomi og politik, så blev disse to elementer adskilt i det praktiske arbejde.

For at kunne forstå betydningen af marxismen som partiernes idegrundlag må man betragte det indhold, som marxismen fik i de sidste årtier af 19. århundrede og den styrke, hvormed den satte sig igennem i arbejderklassen.

For vurderingen af teoriudviklingen må man vide, at væsentlige dele af den marxistiske teori ikke forelå fuldt udformet i partierne.

Bind 2 og 3 af Kapitalen (Rhodos 1972) udkom så sent som i 1885 og 1894, bearbejdet og redigeret af Engels, ligesom "Teorier om merværdi" (Rhodos 1979) først blev udgivet 1905-10 af Karl Kautsky (1854-1938). Et andet vigtigt led til forståelse af Marx' "Grundrids til kritikken af den politiske økonomi" (Rhodos 1974) fra 1850'erne, først blev kendt fra 1930'erne.

Kritikken af den politiske økonomi forelå derfor i opbygningsårene kun i ufuldstændig form, og en formidling til den organiserede arbejderklasse var ikke udbredt.

Alment tilgængeligt var "Det kommunistiske Manifest", brudstykker af "Kritikken af den politiske økonomi",

samt nogle af Marx' analyser af konkrete historiske forløb.

SPLITTELSEN AF ARBEJDERBEVÆGELSEN

2. Internationale kollapsede i 1914. Internationalens sammenbrud var et resultat af dens partiers manglende evne og vilje til at træde op mod den imperialistiske krig, da den stod foran sin virkeliggørelse.

Sammenbruddet var samtidig et resultat af den udvikling, der i flere år havde fundet sted inden for den socialistiske bevægelse og i spørgsmålet om en analyse af kapitalismen og imperialismen.

Et grundlæggende problem for de socialdemokratiske partier i Europa var forholdet mellem det nationale og det internationale. I dette forhold havde der vist sig en stadig tydeligere modsætning mellem på den ene side store dele af arbejderklassen, der i anti-militaristiske og anti-imperialistiske demonstrationer manifesterede sin internationalisme, og på den anden side partiledere og parlamentsgrupper, der i stigende grad støttede de nationale regerings imperialistiske politik.

Der var dyb uenighed om hvilke midler, der skulle tages i brug for at imødegå krigsfaren. Man kan tale om, at 2. internationale havde tre hovedtendenser, eller mere konkret tre hovedretninger.

- En retning som i dag er kendt under betegnelsen *revisionismen*. Den blev

repræsenteret af SPD (Tyskland Socialdemokratiske Parti) teoretisk udviklet af Eduard Bernstein (1850-1932). Revisionisterne mente, at man gennem en systematisk revision af marxismen kunne tilpasse de socialdemokratiske massepartiers daglige reformarbejde – som proklameret i "Bevægelse er alt, målet er intet".

- Den *revolutionære marxisme* var repræsenteret ved ikke mindst det russiske parti (bolsjevikkerne). De fremhævede nødvendigheden i at bevare og videreudvikle de teoretiske overvejelser med baggrund i Marx' og Engels' arbejde og praktisk handling som en enhed. Til denne retning hørte også Rosa Luxemburg (1871-1919) og de hollandske marxister omkring Anton Pannekoek (1873-1960).
- Ligeledes var der en retning, som kan placeres som en gruppe *skematisk marxister*. Her var den fremtrædende holdning, at den historiske udvikling havde et uundgåeligt forløb, der førte til en passiv venten på den socialistiske revolutions kommen. Denne retnings talsmand var Karl Kautsky (1854-1938).

LENINS IMPERIALISMETEORI

Efter de økonomiske redegørelser for imperialismen, som Lenin fremlægger i sit værk "Imperialismen som kapitalis-

mens højeste stadium" (Udvalgte værker bind 6 – forlaget Tiden), fortsatte Lenin udviklingen af Marx' analyse af kapitalismen. Lenin's imperialismeteorier var en forudsætning for arbejderklassens kamp i det 20. århundrede.

I forbindelse med fusionen mellem industri- og bankkapital, fra fri konkurrence til monopolkapitalisme, må man holde sig for øje, at overgangen blev formidlet af STATEN, der optrådte som fødselshjælper for finanskapitalen.

Dette åbenlyse samspil mellem kapital og stat, var nødvendiggjort af monopolkapitalens akkumulationsbehov og ekspansionsstrang, der ikke kunne tilfredsstilles inden for den enkelte nations rammer, og derfor rettede sig mod andre nationer og koloniområder. Til dette formål krævedes en militær og politisk stærk STATSMAGT, der kunne føre ekspansionspolitik og skaffe kolonier.

I det lys analyserer Lenin verdenskrigen som et i marxistisk forstand uundgåeligt resultat af monopolernes indbyrdes kamp om kolonier, og han påpeger, at kampen mod krig og kriser vil blive erstattet af, eller ophævet til det socialistiske samfund, når arbejderklassen har omstyrtet kapitalen og dens politiske håndlanger, den BORGERLIGE STATSMAGT.

Lenins teori om imperialismen, som i år 2016 fejrer 100 år, blev i den kom-

munistiske verdensbevægelse betragtet som den afgørende af samtidens teorier, pga. den eksakte udledning af imperialismens økonomiske, politiske og klasse-mæssige konsekvenser, og fordi den med den socialistiske oktoberrevolution, blev det teoretisk-politiske fundament for den revolutionære strategi og den revolutionære kamp.

ROSA LUXEMBURG

I samme periode havde udover Lenin også Rosa Luxemburg og Karl Kautsky arbejdet med imperialismeteorier. Luxemburgs imperialismeteorier blev fremsat i 1913 i værket "Kapitalens akkumulation (Rhodos 1976). I sin analyse tog Luxemburg udgangspunkt i og koncentrerede sig om en kritisk gennemgang af Marx' værker. Hun fandt frem til, at akkumulation af kapital ikke var muligt indenfor eller i et lukket kapitalistisk system.

Det springende punkt var realiseringen af merværdien, der under den udvidede reproduktion ikke alene, som under den simple vareproduktion, gik til konsum, men nu blev opsparet og investeret. Denne akkumulation kunne ikke konsumeres af kapitalisterne, idet det ville betyde en tilbagegang til simpel reproduktion.

De eneste mulige aftagere af den forøgede produktion var ikke-kapi-

Foto © Wikipedia

talistiske grupper. Sådanne fandtes i kolonierne og agrare sektorer. Det var således en livnødvendighed for kapitalen at inddrage disse grupper i det kapitalistiske system. Hermed opstod imperialismen som det politiske udtryk for kapitalakkumulationsprocessen i konkurrencekamp om disse grupper.

Med imperialismens dominans i verden ville mulighederne for inddragelsen af ikke-kapitalistiske grupper være udtømte. Kapitalismen ville udgøre et lukket system, hvor der ikke kunne foregå kapitalakkumulation. Men inden kapitalens absolutte verdensherredømme ville blive realiseret, ville den

imperialistiske politik have udløst en række kriser og krige, i hvilken den internationale arbejderklasse ville gå op mod kapitalherredømmet og dets beståen.

STRATEGISKE OG TAKTISKE UENIGHEDER

Rosa Luxemburg fremførte således som vel den eneste marxist en teori om det kapitalistiske samfunds selvpåførte nødvendige sammenbrud. Her lå hun på linje med Karl Kautsky, der også var kommet til den konklusion, at historisk set var et sammenbrud for kapitalismen uundgåeligt.

Men Luxemburg og Kautsky havde vidt forskellige politisk-strategiske

grundholdninger. For Luxemburg var det arbejderklassens revolutionære aktion, der ville knuse kapitalen. For Kautsky drejede det sig om at bevise, at kapitalen kunne fortsætte sin "fredelige" udvikling uden imperialismen og krig.

Lenin og Luxemburg betragtede den revolutionære arbejderklasse som det udslagsgivende for kapitalens sammenbrud og endelige nederlag i den imperialistiske epoke. I de taktiske og strategiske følgeslutninger var de ikke enige. Lenin ville opbygge et revolutionært parti som revolutionens fortrop, mens Luxemburg satte sin lid til massernes spontane revolutionære aktion.

Lenins imperialismeanalyse har et internationalistisk perspektiv og præcisering af Ruslands status som både imperialistisk magt og et område, der var domineret af de vestlige stormagters imperialismen. Ruslands dobbeltstilling og Lenins analyse af de internationale-strategiske perspektiver betød, at arbejderklassen må kæmpe mod imperialismens forbundsfæller i selve arbejderbevægelsen, opportunismen.

Denne kamp måtte foregå i fællesskab med de nationale befrielsesbevægelser i kolonierne og i Europa. Det var det afgørende træk for den politik, der førte Bolsjevikkerne frem til gennem-

førelsen af den første sejrlige socialistiske revolution – oktoberrevolutionen i november 1917.

VOR TID

På det tidspunkt hvor Lenin skrev sin bog om imperialismen, der også i dag har afgørende betydning for forståelsen af kapitalisme og imperialismen, brugte den herskende klasse en lille del af deres superprofitter, der var stjålet i kolonierne, til at bestikke dele af arbejderbevægelsen ledere i deres hjemlande. Sigtet var klassefred, og at arbejderne identificerede sig med imperialismen.

I vore dage med etablering af en global lønkonkurrence har nutidens imperialismen organiseret et "KAPLØB MOD BUNDEN" mellem de forskellige grupper af den globale arbejderklasse. At stille arbejder mod arbejder, nationalt som internationalt, på løn og arbejdsforhold, betyder at arbejderklassens tilkæmpede rettigheder bliver rullet tilbage og ødelagt, ikke mindst i de "gamle" kapitalistiske lande.

Selv om eksport af kapital engang blev brugt til at svække klassekampen og fremme en form for social stabilitet, bliver den nuværende verdensomfattende omfordeling af arbejdskraften brugt til at nedskære de tilkæmpede sociale goder, og ødelægge ansættelsesforhold som det sker i Frankrig. Det undergra-

ver den sociale stabilitet, og derved vil klassekampen eller klassekrigen gribe mere og mere sig, der igen betyder at en grænseoverskridende klassesolidaritet bliver mere fremherskende.

Det er institutionerne – den private ejendomsret, lønslaveri og profit, der altid er drivkraften for kapitalismen, men det er også det, der vil kvæle samfundene, på den ene eller anden måde.

Lige nu er arbejderne som klasse under belejring, og har endnu ikke været i stand til at mobilisere nok, mod de angreb der kommer fra alle sider. Fagbundene har ikke igangsat aktioner, de forholder sig passive, og har i mange år været på tilbagegang. Der er ingen tegn på at de opgiver deres indstilling til kapitalismens kriser og krige.

Vi kan og skal lære af de forudgående generationer af arbejderes kampe. I 1930'erne befandt hele den kapitalistiske verden sig i noget som mindede om en dødskrise. I Tyskland var der før Hitler tog magten, en situation der tangerede en begyndende revolution. Frankrig havde store generalstrejker, i Italien var der folkerejsninger, ligesom der i mange andre lande var tendens til revolutionære omvæltninger. Vi har mange erfaringer fra denne periode, der er brugbare i dag og i fremtiden.

Men grundet en række historiske årsager var arbejderklassen ikke i stand

til at vælte den herskende klasse, som kom på benene igen, og gennemførte kontrarevolutionen i Sovjetunionen og andre socialistiske lande, som åbnede en ny ære af imperialistisk ekspansion og kapitalistisk udvikling, med kriser og krige.

Et lille land på krigsstien

Af JØRGEN PETERSEN, formand for Kommunistisk Parti

Kritikken mod USA og NATO er – med enkelte undtagelser – på et historisk lavpunkt i hele den vestlige verden. Der har længe manglet argumenter imod og analyser af imperialismen og konsekvenserne af Danmarks stadigt tættere alliance med USA og NATO.

Konsekvenserne er ganske alvorlige. Megafon gennemførte en meningsmåling her i sommer, som meget klart peger på de udfordringer, vi står med som antiimperialister og NATO-modstandere. Et stort flertal af danskerne svarer i undersøgelsen, at de mener, at Danmarks forhold til USA er afgørende for både Danmarks velstand og sikkerhed.

Meningsmålingen er en afspejling af styrkeforholdet i klassekampen. Men den er også et vidnesbyrd om den politiske og ideologiske påvirkning, vi udsættes for 24 timer i døgnet, 365 dage om året, fra både TV, radio, internet og aviser. Der har aldrig været flere medier og informationer tilgængelige, end der er i dag, men det helt overvejende mediebillede understøtter den førte politik og de nuværende magtforhold. Medierne lovpriser det kapitalistiske system, den private ejendomsret og den vestlige

verden i bredest tænkelige forstand. Vi ser også, at medierne generelt og uden nævneværdig analyse videregiver de fjendebilleder, som magthaverne ønsker at formidle.

Journalist og forfatter John Pilger har kritiseret USA og Storbritannien siden Vietnamkrigens dage. Han har ofte påpeget mediernes negative rolle, som har taget fart, efter Obama blev præsident. John Pilger siger det uden omsvøb: "Magtens stille, globale, kliniske manipulation, maskeret som en indsats for det gode. Det er en brilliant, endog vittig og meget succesrig form for hypnose."

Pilger er skarp i sin kritik af Obama, som han beskriver som en af de mest voldelige præsidenter, USA har haft, blandt andet med henvisning til Obamas globale brug af droner til at bombe og henrette USA's modstandere. Pilger kalder det meget rammende for en kampagne af terror og mord. Han påpeger også det absurde i, at Obama lovede at afskaffe atomvåben og derfor fik Nobels Fredspris i 2009.

Ingen amerikansk præsident har i nyere tid bygget flere atomsprænghoveder end Obama, lyder anklagen fra Pilger,

som også påpeger, at mens Obama har været præsident, er en ny kold krig under forberedelse.

På trods af disse dystre kendsgerninger ser man i medierne i den vestlige verden en generel støtte til USA, og der tegnes et positivt billede af Obama. Man skal lede med lup i de store medier for at finde et kritisk og nuanceret billede af den politik, der har kendetegnet USA, imens Obama har været præsident.

Set i det lys bør det ikke undre, at så mange danskere er positive overfor Danmarks nære forhold til USA. Men det viser også med al ønskelig tydelighed, hvad der er for udfordringer, vi står overfor for at påvirke og ændre

opinionen og opbygge en stærk fredsbevægelse og igen skabe grobund for antiimperialistiske holdninger.

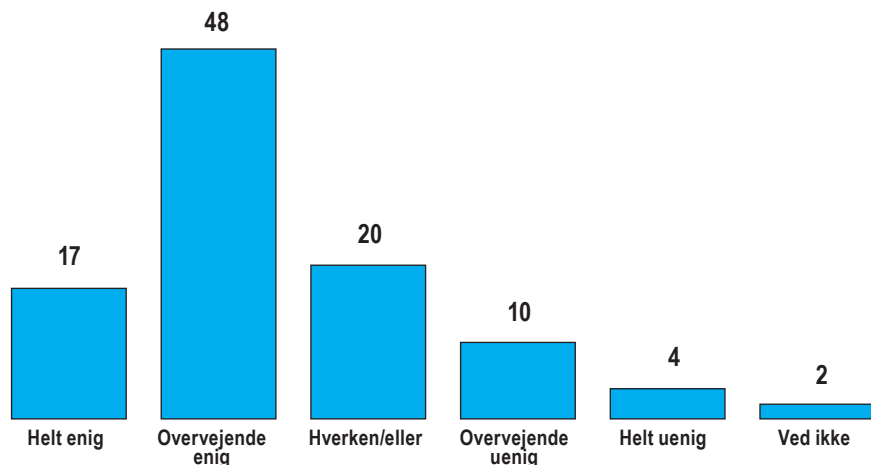
DANSK UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

Siden Danmark trådte ind i EF/EU i 1972, har der været tre hovedelementer i den danske udenrigs- og sikkerhedspolitik – FN, NATO og EU. Men der er sket en dramatisk forandring af, hvilken rolle Danmark spiller i disse organisationer.

I FN spillede Danmark i mange år en relativ selvstændig og positiv rolle med en aktiv støtte til de internationale konventioner og international ret. Men de seneste årtiers stadigt tættere alliance med USA og integration i EU og EU's

Vælgerne støtter Danmarks tætte bånd til USA

Megafoon har bedt 1171 danskere forholde sig til om "Danmarks forhold til USA er afgørende for Danmarks velstand og sikkerhed". Målingen er gennemført som en web-undersøgelse fra 14.-15. juni 2016.

Kilde: Megafoon

fælles udenrigspolitik har betydet, hvad man på mange måder kan betegne som en 180 graders kovending.

Danmark trådte ind i EF/EU sammen med Storbritannien, som dengang blev betegnet som Danmarks nære europæiske allierede. Men efter Brexit vil magthaverne i Danmark ikke længere "følge eksporten af bacon", som de propaganderede i 1972. I dag tegnes Danmarks EU-politik generelt af en tæt alliance med Tyskland, som efter annekteringen af DDR uden sammenligning er EU's stærkeste magt.

Også når det gælder Danmarks forhold til NATO, er der sket store forandringer. Folkestemningen dengang lagde pres på partierne. Det daværende danske folketingsflertal var kritisk over optagelsen af Vesttyskland i NATO. I 80'erne var et folketingsflertal kritisk overfor USA's atomoprustning. Det Radikale Venstre var NATO-modstandere. Socialdemokratiets top var splittede omkring NATO, men var generelt kritiske overfor USA's atompolitik.

I dag er alle forbehold opgivet. Både Socialdemokraterne og Radikale står fasttømret på et nyliberalt og pro-imperialistisk grundlag. Derfor kan de politiske alliancer fra dengang ikke genopbygges i dag. Men dengang som i dag er det afgørende at rodfæste kampen mod oprustning og krig i den danske arbejderklasse, så må tiden konkret vise,

hvilke af de politiske partier der vil være med. I dag støtter det store flertal i det danske Folketing NATO og den såkaldt aktivistiske udenrigspolitik, som følger det mindste vink fra USA.

UDREDNING AF DANSK UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

Lars Løkke Rasmussens regering bad ambassadør Peter Taksø-Jensen gennemarbejde grundlaget for Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik i en såkaldt udredning. Det er et omfattende og digert værk, som grundlæggende argumenterer for at fortsætte og udbygge den nuværende kurs og placere Danmark som et kerneland i både NATO og "et stærkt Europa".

Taksø taler i udredningen om en "unik mulighed for at placere Danmark strategisk med tre ben". Han anbefaler, at Danmark med "EU som omdrejningspunkt vedligeholder relationerne til vores tætteste europæiske allierede, Tyskland" og optræder med "en transatlantisk stemme i NATO og EU (..for at ..) bygge bro og styrke de transatlantiske bånd. Vi skal udnytte vores position som arktisk stormagt til at påvirke udviklingen i Arktis."

Taksø anbefaler også en asiatisk dimension i dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik, som "udnytter vores strategiske partnerskaber til fremme af vores kommercielle interesser og globale

Hvem truer hvem?

- **Nato-landenes samlede militærbudgetter er 10 gange større end Ruslands**
- Samtlige europæiske Natolandes forsvarsbudget er 1.315 milliarder kroner. Landene råder samlet over 1.967.000 soldater.
- USA's forsvarsbudget er på 3.248 milliarder kroner. USA råder over 1.492.000
- Ruslands forsvarsbudget er 441 milliarder kroner. Rusland råder over 845.000 soldater.

Politiken 12.07.2016

dagsordener. Denne dimension bør styrkes ved opbygningen af et strategisk partnerskab med Indien.”

Taksø bidrager desuden ihærdigt til at cementere billedet af ikke mindst Rusland som en strategisk modstander, som Danmark bør bidrage til at bekæmpe med alle midler. Bemærkelsesværdigt nok nævner Taksø-udredningen ikke med et ord, at NATO's militærudgifter er 10 gange større end Ruslands, som langtfra har en økonomisk og militær styrke til at sætte kurs mod en militær konfrontation med USA og dets europæiske allierede.

DEN AKTIVISTISKE UDENRIGSPOLITIK

Der er en bred vifte af negative konsekvenser af Danmarks medlemskab af

NATO. Det, der i dag kaldes en aktivistisk udenrigspolitik, har ført til:

- At det danske militær ikke længere er indrettet med henblik på at forsvare Danmark, men er opbygget med fokus på at deltage i USA's krige.
- At en betydelig del af de mange nye våben, der indkøbes i disse år, anskaffes med henblik på at føre krig i udlandet.
- At antallet af værnepligtige, der indkaldes, skal sikre, at der er et tilstrækkeligt rekrutteringsgrundlag for den professionelle hær, der sendes ud i USA's krige.

Samtidigt har NATO-partierne i det danske Folketing ikke bare opgivet mod-

Nye våbenkøb til krig

- **Inspektionsskib til Arktis** 516 mill. 2018
- **7-900 Lastbiler** - over halvdelen beskyttet mod vejsidebomber. op til to milliarder. ordre afgives 2016
- **Patuljekøretøjer** - leveres i 2018 - mellem 0.5 og 1.5 mia
- **309 Pansrede mandskabsvogne** bestilt 2015. 4.5 mia
- **Opgradering af fregatter** til missilforsvaret
- **Artilleri-systemer** (selvkørende kanoner) - mellem 9 og 21 styk. 0.5 – 1.0 mia
- **9 Kamphelikoptere**, under levering. ca 4 mia
- **27 Joint Strike Fighter kampfly** kommer - minimum - til at koste 56 milliarder.

standen mod USA's/NATO's atompolitik, men aktivt integreret vores land til denne og indlemmet Danmark i USA's missilskjold.

Missilskjoldet er – sammen med den nye generation af mindre atomvåben, som Obama har brugt uendeligt mange milliarder på at bygge – med til at sænke tærsklen for brug af atomvåben, fordi missilskjoldets formål er at forhindre modstanderen (læs Rusland og Kina) i at gengælde et amerikansk atomangreb.

DANMARK PÅ KRIGSSTIEN

Danske militære styrker spiller en stadig vigtigere del i den danske udenrigspolitik. På forsvarets hjemmeside kan man

få et billede af, hvor mange danske styrker der er udstationeret rundt på kloden.

Danmark er i dag en del af USA's permanente krig, som på 15 år har ødelagt store dele af Jugoslavien, Irak, Afghanistan, Libyen og er i fuld gang med at sønderlemme Syrien.

Det har haft endog meget store menneskelige og økonomiske omkostninger. 43 danske soldater er døde i Afghanistan, 7 i Irak. Flere tusind er vendt hjem med både fysiske og psykiske skader. Alene krigen i Afghanistan kostede 13 milliarder kroner. Det burde også vække til eftertanke, at ingen af disse krige har løst noget som helst, men blot skabt død og enorme ødelæggelser og et ideelt

rekrutteringsklima for terrororganisationer som IS.

STORE PROFITTER TIL VÅBENINDUSTRIEN

Våbenindustrien spiller en stadig større rolle i forsvars- og sikkerhedspolitikken, også i Danmark. På direktionsgangene gnider man sig veltilfreds i hænderne. Mere end nogen tjener dødens købmænd på den aktivistiske danske udenrigspolitik.

Mærsk har tjent formuer på at sejle våben for Pentagon og samarbejde tæt med USA.

Samarbejdet mellem den danske stat og våbenindustrien bliver stadig mere tæt. I dag arbejder 12 danske ambassa-

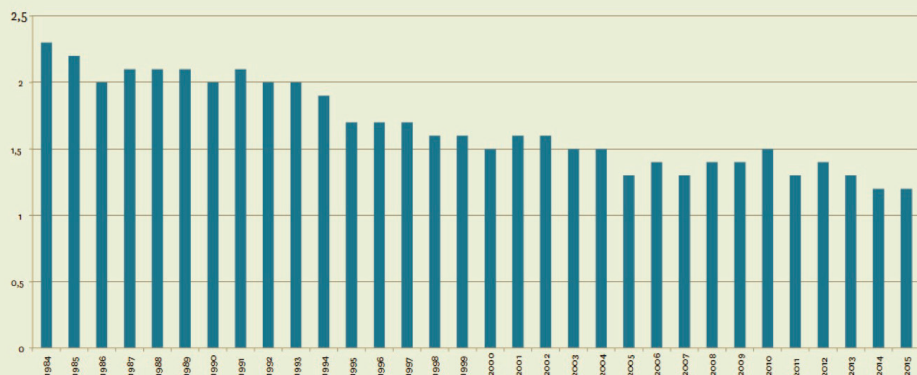
der direkte på at understøtte danske våbenproducenters salgsmæssige fremstød. Blandt andet blev krigsskibet Esben Snare brugt på et sagsfremstød for danske krigsproducenter i USA. I et direktiv fra Forsvarsministeriet til det danske militær fra februar 2012 skriver man direkte:

”Der er et generelt behov for, at samarbejdet og dialogen med industrien styrkes og udbredes. Dette vil være til gavn for såvel det danske samfund som forsvarsindustrien og forsvaret.”

Når Danmark placerer ordrer på krigsmateriel hos våbenproducenter i udlandet, forpligtes disse til modkøb hos de danske våbenproducenter. Det er milliardordrer, der er tale om. Ifølge

Forsvarsudgifter som andel af BNP, 1984-2015

% af BNP

Kilde: NATO

forsvarets hjemmeside ”skylder” 32 danske våbenfabrikker i dag modordrer for 5,3 milliarder kroner. Når man afgiver ordren på de nye jagerfly, vil dette tal vokse markant.

Konsekvensen er, at danske våbenproducenter direkte har en interesse i, at Danmark optrapper sit militære engagement i udlandet og opruster. Det militærindustrielle kompleks vokser og spiller en stigende rolle, også i Danmark. Det stigende partnerskab mellem Folketinget/ Forsvarsministeriet og våbenindustrien betyder kort og godt en voksende magt og indflydelse til dem, der tjener på krigene.

NATO KRÆVER OPRUSTNING

I gamle dage havde Danmark ikke et forsvarsministerium. Dengang sagde

man mere direkte, hvad sagen handlede om, og kaldte det for Krigsministeriet. I dag kalder man det Forsvarsministeriet, og udgifterne til krig kaldes forsvarsbudget, selv om pengene i stigende grad bruges på angrebskrige.

I årevis har NATO krævet, at medlemslandene bruger minimum 2 procent af bruttonationalproduktet (BNP) på militæret. Danmarks forsvarsbudget er i dag på 22 milliarder. Hvis Folketinget vælger at efterkomme kravet fra NATO, vil det betyde, at der årligt skal bruges 40 milliarder. Med Danmarks tilslutning til EU's finanspagt vil det uundgåeligt betyde nye nedskæringer på velfærden, fordi der er et stramt loft over de samlede offentlige udgifter.

Der har længe været et voldsomt pres på Danmark for at hæve sine forsvarsudgifter. Men virkeligheden er, at Danmark i dag ligger på en femteplads i NATO, når man måler udgifterne per indbygger. NATO's gennemsnit er 2.500 kroner om året per indbygger. Danmark bruger 3.800 kroner om året per dansker. Tænk på, hvor meget velfærd man kunne få for de penge.

Både den nuværende og den tidligere socialdemokratiske regering har givet signaler om, at man er klar til at bøje sig for kravet om oprustning, men har konkret holdt lav profil. Man er bange for befolkningens reaktioner, hvis man sætter oprustningen i vejret, samtidigt med at man gennemfører voldsomme nedskæringer af velfærden. Derfor har man i første omgang udsat spørgsmålet om øgede forsvarsudgifter til det kommende forsvarsforlig. Samtidigt har man givet tilsagn om at købe nye jagerfly for et stort milliardbeløb. Det vil betyde øgede udgifter.

Lars Løkke Rasmussen sagde det direkte, da han i juni måned holdt pressemøde med Polens præsident, som besøgte Danmark som led i forberedelsen af NATO-topmødet den 8-9. juli i Warszawa.

"Vi skal forhandle om forsvarsforlig for 2018 til 2020 næste år. Og vi vil absolut tage løftet om øgede investeringer

i forsvaret og den nye sikkerhedssituation i betragtning, når vi når dertil."

DANMARKS SÆRLIGE BIDRAG

Danmark har gennem årene ydet særlige bidrag til USA. Under Den Kolde Krig gav man USA Thulebasen i Grønland, som var en vigtig brik i USA's atomkrigsberedskab imod Sovjetunionen. De relativt store danske bidrag til rækken af USA's krige og den politiske støtte, man giver til USA ved enhver tænkelig lejlighed, kan heller ikke undervurderes. Og nu er et nyt kort kastet på bordet: Arktis.

I kraft af at Grønlands udenrigspolitik føres fra København, er Danmark en stormagt omkring Arktis, som får en stadig større betydning, i takt med at isen smelter. Det gælder både omkring de store naturrigdomme i regionen, og fordi Arktis også militært vil spille en stadig større rolle i NATO's bestræbelser på at inddæmme Rusland og kontrollere sejladsen – både den militære og den civile – hen over Ishavet.

NORDISK TOPMØDE I WASHINGTON

"Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige og USA bekræfter vores dybtgående partnerskab, baseret på vores fælles grundlæggende værdier." Sådan lyder indledningen til sluterklæringen fra det

topmøde, som i maj måned blev afholdt i Washington mellem Obama og de nordiske landes regeringsledere. At dømme efter de danske mediers dækning af mødet, var højdepunktet på mødet den angiveligt utroligt morsomme tale, Lars Løkke Rasmussen holdt for Obama.

Men af sluterklæringen, som ikke findes på dansk, fremgår det, at der på mødet blev aftalt en meget omfattende og detaljeret plan for, hvilken rolle de nordiske lande fremover skal spille i USA's globale aktiviteter. Det er meget sigende, at slutdokumentet starter med et meget langt afsnit om det militære samarbejde, hvor de enkelte landes kon-

krete bidrag til USA's strategi defineres. Men udtalelsen binder også de nordiske lande omkring flygtningepolitik, energi og miljø. Når det gælder handelsaftaler, forpligtes landene til at støtte TTIP og mere af samme skuffe.

Slutdokumentet bekræftede Sveriges og Finlands kurs mod optagelse i NATO. Det tilslutter sig NATO's krav om at bruge minimum 2 procent af BNP på militæret. Det binder de nordiske lande til at støtte USA's konfrontations- og sanktionspolitik overfor Rusland, i åbenlys modstrid med vores landes interesser.

Lars Løkke Rasmussen forberedte sig til mødet, blandt andet ved at få

afsluttet forarbejdet om køb af nye jagerfly. Sluterkæringen fra topmødet ligger i øvrigt på linie med den udenrigs- og sikkerhedspolitiske redegørelse fra Taksøe. Det understreger blot, i hvor høj grad denne redegørelse er afstemt med USA's strategi.

Når man skal vurdere det nordiske topmøde i Washington, må man heller ikke glemme, at der allerede dengang var en stigende udsigt til, at Storbritannien ville stemme sig ud af EU. Derfor besøgte Obama Storbritannien op til afstemningen for at anbefale et Remain. Men slutdokumentet fra topmødet med de nordiske lande må også ses i dette lys.

Fra start til slut bærer slutdokumentet præg af at være forfattet i USA og udtrykke USA's interesser. USA ønskede, at de nordiske lande aktivt står bag USA i det globale imperialistiske opgør om markeder, råstoffer og kontrol. Det lykkedes desværre, og uden at et eneste af de store medier i Danmark fandt anledning til at gennemgå slutdokumentet fra mødet med blot den mindste antydning af kritik.

NATO EN AGRESSIV POLITISK OG MILITÆR ALLIANCE

NATO blev dannet af USA som en politisk og militær alliance vendt imod det daværende Sovjetunionen og de so-

cialistiske lande i Østeuropa. Men NATO var også et redskab til at sikre USA's dominans over sine europæiske allierede, først og fremmest ved at lægge disse landes sikkerhed i hænderne på USA.

Under Den Kolde Krig satte USA gang i en proces for at opruste og militarisere Vesteuropa. USA opstillede blandt andet et stort antal atomraketter ned igennem Europa og opbyggede store militæranlæg her. Konsekvensen var, at hvis en ny storkrig brød ud, ville den blive udkæmpet på europæisk territorium.

Selv om Sovjet og de socialistiske lande blev kvalt i kontrarevolution, og Warszawapagten blev opløst, har USA stået i spidsen for at fastholde og udbygge NATO. Et for et blev de tidligere socialistiske lande og en række tidligere Sovjet-republikker indlemmet i NATO og EU. Mange af de tidligere socialistiske lande endte hurtigt i lommen på USA, som havde været en hovedkraft i opgøret med socialismen i disse lande. Det var yderligere med til at styrke USA's direkte indflydelse i EU.

Efter Den Kolde Krigs afslutning tog debatten om udviklingen af EU for alvor fart. Kursen mod Europas forenede stater betød nødvendigvis også udviklingen af europahæren og en selvstændig europæisk våbenindustri for at forsvare den europæiske storkapitals interesser.

I den såkaldte Saint Malo-erklæring fra 1998 blev det således understreget, at EU "må have mulighed for at handle selvstændigt, med troværdige militære styrker, midlerne til at beslutte at bruge dem og være parat til at bruge dem."

USA har hele vejen igennem støttet, at EU-landene oprustede, men insisteret på, at EU's militær skulle underordnes og integreres i NATO, eller som daværende præsident Georg W. Bush understregede på et møde med EU-landene i 2001:

"USA vil hilse en handlekraftig europæisk styrke velkommen, som er velintegreret med NATO's." Siden dette møde har der været afholdt regelmæssige møder mellem NATO og EU, senest i forbindelse med EU-topmødet i juli.

EU er og bliver krigens projekt. I Lissabontraktaten er det fastslået, at "medlemslandene forpligter sig til gradvist at forbedre deres militære kapacitet". Opbygning af europahæren er en erklæret målsætning i traktaten, som ikke kræver et FN-mandat for at sende EU's voksende styrker i krig.

NATO-TOPMØDET I LYSET AF BREXIT

NATO havde i lang tid forberedt topmødet i Polen. Generalsekretær Jens Stoltenberg raslede med sablen i forhold til Rusland og varslede blandt andet, at NATO ville fordoble sin indsatsstyrke til

30.000 mand og etablere nye kommandoer i ikke mindre end seks østeuropæiske lande. Samtidigt varslede han et øget pres mod medlemslandene for at øge deres forsvarsbudgetter.

Op til selve topmødet afholdt NATO de hidtil største militærøvelser i Østeuropa og etablerede de foreløbigt sidste dele af missilskjoldet rundt om Rusland.

Men NATO stod med nye udfordringer efter Brexit, som igen forskød balancen mellem USA og EU og skabte uklarhed om opgavefordeling og politiske og militære prioriteringer i forholdet mellem NATO og EU.

Storbritannien råder i dag over 30 procent af EU's militære styrke. Samtidigt er Storbritannien et af EU's to atommagter. Blandt de mange diskussioner, der opstod i kølvandet på Brexit, er også spørgsmålet om Skotlands eventuelle brud med Storbritannien. En helt central faktor i den sammenhæng er den kendsgerning, at halvdelen af Storbritanniens militær, herunder atomflåden, i dag er i Skotland. Derfor er det ikke tilfældigt, at regeringen i Storbritannien har lagt stor vægt på at erklære sin strategiske støtte til NATO efter Brexit.

Udviklingen af EU-modstanden og -skepsissen har sat og vil fortsat sætte ting i bevægelse, som kan løbe ud af stormagternes kontrol. Brexit er i sig selv et eksempel på dette. Brexit har vist, at

det er muligt at sætte en exitdagsorden. Det har skabt fornyet håb og optimisme på vores kontinent.

EU OG EUROPAHÆREN

Op til NATO-topmødet i Polen havde også EU diskuteret udviklingen af sin militære strategi på forslag af EU-kommisjonen og EU's udenrigschef Federica Mogherini.

Med nogle få ord kan man sammenfatte deres forslag således: Større fokus på militære midler i EU's udenrigspolitik. Øgede krigsbudgetter. Større og selvstændig våbenindustri. Større militære styrker. Øget overvågning/efterretning, herunder droner, satellitter og selvstændig adgang til rummet. Og endelig vil man overføre penge fra bistandspolitik til militæret i en række lande med henblik på at forhindre flygtningestrømme i at rejse ind i EU.

Efter forhandlinger mellem EU og NATO om EU's planer gentog NATO's generalsekretær i det store og hele, hvad præsident Bush havde sagt 15 år tidligere: "Jeg byder alle initiativer til at øge investeringer i forsvaret velkommen (...). Vi skal undgå, at EU kopierer, hvad NATO allerede gør."

Med NATO-topmødet i Polen, EU's nye forsvarsstrategi og et nyt sæt aftaler mellem NATO og EU har vestmagterne sat kurs mod oprustning og nye krige.

USA er stadig den dominerende part, men storkapitalen i Europa er klar til at styrke EU's militær for at forsvare dens egne interesser.

DE INTERIMPERIALISTISKE MODSÆTNINGER

I dag står kapitalen i USA og EU sammen mod deres fælles fjender. Men fra tid til anden kommer modsætningerne frem i lyset. Det så man op til krigen mod Irak, hvor de store EU-lande nægtede at støtte USA's krig.

Også i forhold til Rusland ligger der dybe modsætninger lige under overfladen. USA var hovedkraften bag kuppet i Ukraine, som for alvor øgede spændingerne til Rusland og førte til Ruslands besættelse og annektering af Krim.

Også i forhold til Rusland ligger der dybe modsætninger lige under overfladen.

For USA var det den direkte anledning til at optrappe konflikten med Rusland og samle hele den vestlige verden under USA's førerskab. Det var fra første færd USA, der pressede på for indførelse af sanktioner imod Rusland. Det blev gjort således, at regningen for sanktionerne blev betalt af EU-landene og ikke amerikanske monopoler.

Den tysk-russiske samhandel udgjorde i 2013 76 milliarder euro. Rusland leverer en tredjedel af EU's

forbrug af olie og gas. 40 procent af gassen eksporteredes i 2013 igen- nem Ukraine. Omkring 300.000 tyske arbejdspladser er afhængige af eksport til Rusland. EU's samhandel med Rusland beløber sig til op mod 300 milliarder euro. Men USA's handel med Rusland er på niveau med dets samhandel med Irland!

I forhold til den militære oprustning mellem Rusland og NATO langs Ruslands grænser er det indlysende, at hverken Rusland eller de pågældende lande har interesse i stigende militær opmarch og faldende samhandel.

EN NY KURS I UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIKKEN

Der er ingen tvivl om, at magthaverne vil fortsætte ud ad den farlige vej mod oprustning og nye krige. De føler sig tydeligvis stimuleret af, at der ikke findes en stærk og slagkraftig fredsbevægelse i Europa eller USA, som kan stikke en kæp i hjulet på deres planer.

I denne alvorlige situation er det nødvendigt at have klare ideer om, hvad det er for en politik og principper, vi som kommunister vil kæmpe for, at Danmark skal følge.

- Kommunistisk Parti arbejder for, at Danmark udtræder af både EU og NATO.

- Vi siger nej til dansk krigsdeltagelse, både med og uden FN-mandater, så længe Danmark er medlem af NATO og EU og tæt allieret med verdens førende imperialistiske magter. Derfor kræver vi alle danske soldater i udlandet hjem.
- Vi kæmper for, at Danmark styrker sin humanitære bistand, arbejder for politiske og ikke-militære løsninger i internationale konfliktområder og i øvrigt arbejder for at forhindre imperialismens indflydelse og indblanding.

Vores afsæt er en udenrigs- og sikkerhedspolitik, som gør front imod imperialismen

- Vi kæmper for et internationalt samarbejde mellem frie og ligeberettigede nationer, som ikke blander sig i hinandens indre anliggender.
- Vi ønsker et styrket FN, som blandt andet indebærer, at stormagternes vetoret fjernes.
- Vi ønsker, at Danmark i sin udenrigs- og sikkerhedspolitik bygger på og forsvare de internationale konventioner og international ret i det hele taget.

Den stigende ulighed i verden underbygges på mange måder af alle de instrumenter og aftaler, som imperialismen har skabt.

- Vi kæmper for en afskaffelse af toldmure og lignende, som i dag er med til at fastholde millioner af mennesker i fattigdom i udviklingslandene. Det gælder også de såkaldte frihandelsaftaler og organisationer som IMF og Verdensbanken og andre instrumenter, som fastholder imperialismens udplyndring af klodens naturrigdomme og ressourcer, og som er en hovedkilde til klima- og miljøkatastrofer og udgør en stigende trussel imod menneskeheden og alt levende på kloden.

Imperialismen er i dag den grundlæggende årsag til de problemer, der findes i verden i dag. Derfor må den sociale kamp – både i Danmark og internationalt – forbindes konkret med kampen mod oprustning og krig. Det vil formodentligt også kunne skabe bedre betingelser for opbygning af en stærk fredsbevægelse.

NATO og Arktis

Af HJØRDIS NIELSEN, Kommunistisk Parti i Danmark

Det arktiske område har fået stor opmærksomhed inden for de sidste år. Når isen smelter, bliver de arktiske områder lettere tilgængelige, og dermed mere tillokkende ikke mindst for storkapitalens interesser.

- Ca 22% af de ikke udnyttede olie og gasresurser findes i Arktis.
- Der er også øgede muligheder for fiskeri og skibsfart, i takt med at isen forsvinder.
- Smeltningen af isen gør nordøstpasset mere lønsom eller billigere for skibsfarten.
- Afstanden mellem de europæiske markeder og Japan og Kina forkortes med mange tusind kilometer og 20 døgn

Der er 8 stater omkring Arktis: USA/ Alaska – Canada – Danmark/Grønland – Norge – Finland – Sverige – Island og Rusland.

USA OG NATOS INTERESSE VOKSER.

NATO har åbent meddelt, at det anser Nordkalotten for at være et strategisk vigtigt område, som kræver kontinuerlig opmærksomhed og nye strategier og løsninger.

Hidtil har man i Arktisk Råd bestående af de nævnte lande, som grænser op til havet omkring Nordpolen, gennem dialog kunnet nå frem til aftaler om fiskeri og andre forhold.

På et NATO-topmøde i London i 2011 deltog foruden NATO-landene Storbritannien, Island, Danmark, Norge, Estland, Letland og Litauen også Finland og Sverige, som ikke er medlemmer af NATO. Hensigten var/er at danne en ny organisation et mini-NATO for at modarbejde Ruslands virksomhed i Arktis.

Siden har regeringen i Finland egenhændigt og rigsdagen i Sverige vedtaget at knytte sig så tæt til NATO, som man kan uden at være medlem.

EN SÅKALDT VÆRTSLANDSAFTALE

Værtslandsaftalerne indebærer, at NATO kan få ubegrænset adgang til Sverige og Finland i fred og i krig. Finland og Sverige skal åbne grænserne for NATO's operationer og øvelser samt hurtige indsatser efter beslutning fra NATO. NATO's generaler har ret til at tage initiativ.

Der findes ingen begrænsninger angående etablering af baser til angreb på tredje land. Atomvåben er ikke udeluk-

Foto © Janne Wedenborg

ket, men Finland og Sverige kan sige nej til dette. I værtslandsaftalerne er der bestemmelse om, at NATO's tropper/soldater ikke kan dømmes efter svenske og finske lovbestemmelser. NATO's soldater kan ikke dømmes for forbrydelser, som begås i de på gældende lande.

Med et mini NATO er det hensigten, at Norge skal optræde som en slags storebror. Der er stor tilslutning til NATO blandt norske politikere – og i befolkningen. Der findes mange NATO-baser især i det nordlige Norge, og flere norske politikere har krævet en større NATO-aktivitet i nord.

Udnævnelsen af Norges tidligere socialdemokratiske statsminister Jens Stoltenberg til generalsekretær for

NATO efter Anders Fogh Rasmussen er også et tegn på NATO's omklamring af Norge – og en del af den oprustning, der finder sted omkring Arktis.

ARKTISANALYSEN

I juni måned inden NATO's topmøde i Polen præsenterede forsvarsminister Peter Christensen sammen med Grønlands landsstyremedlem for udenrigs-anliggender og forsvarsområdet tillige med Færøernes repræsentationschef: Arktisanalysen – en analyse af forsvarsministeriets opgaver i Arktis.

Arktisanalysen er en aftale mellem parterne i forsvarsforliget, der blev vedtaget af de borgerlige og socialdemokraterne. Det gælder fra 2013-2017.

Der er i forsvarsaftalen afsat en økonomisk ramme på 120 mio. kr. årligt til finansiering af initiativer som følge af analysen.

Der er 11 bilag til rapporten, hvor langt de fleste beskæftiger sig med oprustning og avancerede våbentyper f.eks. satellitbaserede systemer og droner.

Alt dette skal udvikles og ikke mindst afprøves i den sarte natur som Arktis er. Rapporten er udarbejdet i samarbejde med repræsentanter fra Grønlands Selvstyre og Færøernes Landsstyre samt flere ministerier, styrelser og forskningsinstitutioner, og den sætter rammerne for Danmarks og Rigsfællesskabets fremtidige rolle i Arktis.

På baggrund af analysen indstiller REGERINGEN at styrke Danmarks rolle i Arktis på tre overordnede områder:

- Overvågning
- Kommando, kontrol og kommunikation
- Den operative indsats
- USA – NATO og DANMARK hånd i hånd

USA har forbindelse til det nordlige Ishav gennem Alaska og har planer om at sætte missiler op i Alaska rettet mod Rusland i nord. USA har forstærket sit samarbejde med Canada om bl.a. krigsøvelser.

USA har været nærværende i nord meget længe først og fremmest i Grønland. Allerede under den anden verdenskrig var USA interesseret i at få fodfæste i Grønland. USA har sågar villet forhandle med den danske regering om at købe Grønland.

Grønland har faktisk været besat af USA siden Anden Verdenskrig. Hvor Sovjetunionen forlod Bornholm efter at have jaget nazisterne ud, blev USA i Grønland, da krigen sluttede.

Grønland er verdens største ø med 55.000 indbyggere. Det er igennem rigsfællesskabet med Grønland, at Danmark har adgang til Arktis, da det er Danmark, der bestemmer udenrigspolitikken.

I Thule i det nordlige Grønland grundlagde USA en militærbase i 1951. USA' og NATO's aktivitet i Grønland har i alle årene været mere eller mindre hemmelig.

Rusland har flere gange meddelt, at der ikke i Arktis forekommer problemer, der kræver militær tilstedeværelse. Eventuelle problemer kan løses på basis af internationale aftaler.

Det meste af Grønland er dækket af indlandsis, som er begyndt at smelte. Udvinning af råstoffer i Grønland er som udgangspunkt besværligt og omstændeligt på grund af Grønlands geologiske forhold. Der diskuteres for tiden igen i

Grønland, om der skal gives tilladelse til udvinding af uran.

DE OPRINDELIGE BEFOLKNINGER

De oprindelige befolkninger hele vejen rundt om Arktis er sat under pres af private kapitalinteresser og øget militarisering. Inuitterne er den største gruppe af de oprindelige befolkninger, der lever omkring Arktis. Inuitterne bor i Grønland og dele af Alaska.

Den samiske befolkning er den næststørste gruppe af oprindelige folk, der lever i det arktiske område. De lever i det nordligste Norge, Finmarken og i det nordlige Finland, Sverige og i Rusland på Kolahalvøen. I hvert af disse lande er der et sameråd. Da samerne jo er en befolkning, der rejser med deres dyr på tværs af landegrænserne nord for polarcirklen, ser mange det som en hæmsko for dem, at de ikke er samlet i et sameråd, men som nu splittet op i nationale sameråd

De forskellige sameråd er tilknyttet en paraplyorganisation, der hedder Nordisk Sameråd.

Samerne og de andre oprindelige folk kæmper for at blive anerkendt som kulturer og ikke bare sproglige mindretal.

I det nordlige Rusland og Sibirien lever der mange ikke-russiske mindretalsfolk. Flertallet af disse folk var indtil kontrarevolutionen i 1990-91 organiseret i fællesbrug omkring deres traditionelle erhverv,

som er rensdyrhold, fiskeri og jagt, men som følge af både den statslige og private hensynsløse jagt på olie og naturgas i polarområderne er deres livsgrundlag nu mere eller mindre blevet ødelagt, og mange af dem er brutalt blevet fordrevet fra deres autonome områder.

I sovjettiden nød de udstrakt selvstyre, og deres sprog og kultur blev støttet og var i fremgang.

Kommunisternes krav er, at Arktis skal afmilitariseres, og at det er de oprindelige befolkninger, der har retten til naturressourcerne.

Det næste mål for den amerikanske imperialisme vil være Rusland, og dette vil involvere Norden direkte, fordi vi lever så tæt på Arktis.

Derfor må det ufravigelige krav være STOP NATO og USA's provokationer mod Rusland. STOP IMPERALISMEN – FRED med RUSLAND.

NATO og udfordringerne for dansk fredsbevægelse

Af CARSTEN ANDERSEN, uorganiseret kommunist og aktiv i fredsbevægelsen

De 3 kommunistiske partier i Danmark har for nyligt sammen været på gaden i en kampagne mod NATO. I Århus var fredsbevægelsen samme dag på gaden med materialer mod NATO.

Det er svært at diskutere NATO. Det er ikke på den politiske dagsorden. NATO og kongehuset kan man for mange ikke stille spørgsmål ved. Derfor er det nødvendigt og befriende en gang i mellem at forstyrre freden og rejse parolen Ud af NATO eller for den sags skyld NEJ til Kongehuset.

Fra aktionsdagen er min erfaring, at parolen "Stop NATO" ikke giver ret meget afsætning af løbesedlerne, mens det giver mulighed for dialog, når vi siger stop oprustningen. Det er værd at tænke over.

I fredsbevægelsen vil vi ikke blot protestere mod krige og undertrykkelse. Vi vil have regeringen til at føre en anden politik. Det kræver vi får overbevist det store flertal, der i dag tror på NATO og passivt accepterer krigspolitikken. Det er vore kolleger, og vore naboer. Ganske almindelige mennesker, som hører til på vores side i klassekampen.

Hvis vi vil overbevise dem, kræver det, at vi formår at komme i dialog. Alt for ofte når vi dem ikke. De holder op

med at lytte, fordi vores udgangspunkt er for fjernt fra deres forståelse af verden.

For at få en dialog, og mulighed for at overbevise kollegerne, må vi starte med at forstå det, de forstår, og tage udgangspunkt i det.

Parolen "Ud af NATO" når ikke folk. Det er ikke i deres forestillingsverden, at komme ud af NATO, men budskabet stop oprustningen når ud, og det giver mulighed for at diskutere NATO's oprustning og vække modstand mod NATOs politik.

ATOM AFSKRÆKKELSE, FIRST STRIKE CAPABILITY

Atom afskrækkelse har siden starten indgået i NATO's strategi. NATO var imod A-våbenfri zoner og forbeholdt sig retten til at bruge A-våben, også som de første. Det førte som bekendt til atomkapløbet, og skabte den terrorbalance, hvor begge parter kunne udslette modparten, men ingen havde overlegenhed nok til at helt at fjerne modstanderens mulighed for at slå igen.

Derfor fandt militaristerne på Missilskjoldet, Reagans stjernekrigsprojekt, der skulle give First strike Capability,

altså evnen til at slå først, uden bagefter selv at blive udslettet. Logikken var: man kan ikke gardere sig mod russernes tusindvis af raketter, men man kan fjerne de fleste i et overraskelsesangreb, og pille de få tilbageværende ned med et missilskjold.

Det er nu virkeliggjort. Tåbelige politikere og pressefolk påstår, at det er rettet mod terrorister eller iranske Ayatollaher. Men alle ved, det er rettet mod russerne, og hvad formålet er. Også russerne, og de er naturligvis skræmte, og leder efter andre måder at genoprette terrorbalancen.

DEN RUSSISKE TRUSSEL

En ny stor udfordring for fredsbevægelsen er fjendebilledet af russerne og Putin, og dermed truslen om en ny krig i Europa.

Centralt i Taksø-rapporten og argumenterne for oprustning og øgede forsvarsudgifter er skræmmebilledet af en russisk trussel.

Enhver krig eller oprustning har brug for et fjendebillede. Dansk presse og danske politikere har med en utrolig enøjethed fremmanet det russiske skræmmebillede. Vi bliver nødt til at gå ind i diskussionen, og se lidt mere nøgtern på det.

Agitatorisk kan vi sige, at Russernes militærbudget er under 1/12 af NATO's. Russerne har mere grund til at føle sig

truet, end vi har. Og vi tøver ikke med at vise dem det, ved at sende tropper og fly helt op til deres grænser. Dermed bidrager Danmark til en ny oprustnings-spiral, som øger faren for, at det går galt.

Det kan udløse en krig i Europa. Optrapningen er dødsensfarlig, og det er vores liv og vores verdensdel, der er på spil i den næste krig. Vores svar er, at vi skal vi arbejde for en fælleseuropæisk sikkerhed, der nedtrapper konflikten, så både vi og russerne kan føle sig trygge. I atomalderen er tryghed nødvendigvis fælles tryghed.

Dialog om en fælles løsning kræver vilje til at forstå modparten. Den er desværre fraværende. Jeg hørte på folkemødet på Bornholm, hvordan alle russernes handlinger opfattedes som provokationer, som vi måtte svare på, mens alle vestens troppebevægelser og oprustningsinitiativer var stabiliserende tiltag, som kun med ond vilje kunne udlægges som en trussel. Russerne må jo vide, at vi ikke vil dem noget ondt.

Ensidigheden og den manglende forståelse er desværre totalt dominerende hos danske politikere og presse. Her er et område, hvor vi er nødt til at rejse diskussionen helt fra bunden.

DEN MILITÆRE SIDE AF IMPERIALISMEN

NATO virker og opfattes som imperialismens militære organisation. Men

tag ikke fejl NATO er også en politisk organisation, og hvis nogen (f.eks. USA) mener den politiske stabilitet i et NATO-land er i fare, er det er NATO problem.

ARTIKEL 4

Deltagerne vil rådføre sig med hverandre, når som helst nogen af dem mener, at nogen af deltagerens territoriale integritet, politiske uafhængighed eller sikkerhed er truet.

NATO vil så efter artikel 2 sikre, at alle lande fører en ny-liberalistisk økonomisk politik.

ARTIKEL 2

Deltagerne vil bidrage til den videre udvikling af fredelige og venskabelige mellemfolkelige forhold ved at styrke deres frie samfundsordninger ved at hidføre en bedre forståelse af de grundsætninger, som disse samfundsordninger hviler på, og ved at fremme almindelig stabilitet og velfærd. De vil søge at fjerne uoverensstemmelser i deres internationale økonomiske politik og vil tilskynde til indbyrdes økonomisk samarbejde.

NATO er i sit væsen et redskab for imperialismen. Det er godt nok at holde fast i, men hvis vi nøjes med at konstatere, hvordan verden er, kommer vi ikke videre, og vi får ikke åbnet en diskussion med danskerne. Det er nuancerne, der er interessante.

NATOs formålsparagraf er følgende:

ARTIKEL I

Deltagerne forpligter sig til som foreskrevet i De Forenede Nationers pagt at bilægge enhver international stridighed, i hvilken de måtte blive indblandet, ved fredelige midler på en sådan måde, at mellemfolkelig fred og sikkerhed såvel som retfærdigheden ikke bringes i fare, og til i deres mellemfolkelige forhold at afstå fra trusler eller magtanvendelse på nogen måde, som er uforenelig med De Forenede Nationers formål.

Det giver et godt udgangspunkt for diskussion om NATO, at spørge om NATO lever op til sin formålsparagraf.

Man kan endda kræve, at NATO skal leve op til sin formålsparagraf. Øberg gør det. Han underholder med en vision om NATO som den internationale magt FN ellers mangler. Ikke som imperialistisk angrebsmagt, men som håndhæver af en international retsorden.

Er det ikke håbløst naivt at tro, man kan lave NATO om indefra. Måske. Andre har tænkt tanken før. Sovjetunionen søgte om optagelse i NATO. De blev naturligvis afvist, for ellers var NATO jo netop blevet noget andet.

Jeg tror ikke, Øbergs tanker kan realiseres. Men diskussionen kan åbne op for en drøftelse af NATO's nuværende

rolle, og den diskussion er vigtig, hvis vi skal ændre befolkningens holdning til NATO.

HVORDAN SPILLER EU OG NATO SAMMEN

EU og NATO har netop bekræftet deres ubrydelige sammenhold. De vil sammen varetage de vestlige ny-liberalistiske interesser overalt i verden, og de har en vis arbejdsdeling omkring det glørværdige formål at varetage imperialismens interesser med alle midler - politiske, økonomiske og militære.

Det kan vi naturligvis konstatere og for-dømme, i øvrigt uden at det vil overraske nogen, men igen er det nuancerne der er spændende. Jeg synes det virkelig in-

teressante er, at EU og NATO har behov for at bekræfte deres samhørighed nu.

Der har i årtier været en frustration i EU over at være en økonomisk kæmpe, men en politisk dværg. Indtil efter 11. september var der et ønske om at EU skulle spille en rolle i verdens konflikter, ikke mindst i Østeuropa og Mellemøsten, ikke sammen med eller underordnet USA, men selvstændigt ved siden af USA, måske endda som en konkurrent til USA. Det indgik i planerne om at udvikle EU's militære dimension.

Der var og er nuanceforskelle i EU-landenes opfattelse af disse ting. Vi så det tydeligst op til Irak-krigens start i

2003. Tyskland og Frankrig var sammen med Rusland modstandere af Irak-krigen. Så meget, at de ikke støttede USA i FN, og så meget, at præsident Bush efterfølgende talte om at straffe Tyskland, Frankrig og Rusland.

På den anden fløj, der blindt ville følge USA, var primært England, Spanien og Danmark. England har siden NATO's dannelse været fortaler for et tæt atlantisk samarbejde, hvorimod Frankrig i mange år stod uden for NATO's militære samarbejde. De franske atomvåben var ikke underlagt NATO. Frankrig ønskede at spille en selvstændig rolle som stor- og atommagt.

Nu er England på vej ud af EU. Det kan vise sig at åbne mulighed for en mindre følgagtig politik overfor USA's krige efter Brexit.

Der er naturligvis stærke kræfter, der vil forhindre det, og de højtidelige erklæringer fra NATO topmødet skal forstås som forsøg på at binde Tyskland og Frankrig til at følge USA, selv om Europa naturligvis har andre interesser end USA.

Det giver et dilemma for os som EU modstandere og som venstrefløj. Tør vi rejse diskussionen om en uafhængig europæisk politik, er vi interesserede i om danske politikere trækker den ene eller den anden vej, eller gør vores EU modstand, som jeg jo deler, at den dis-

kussion er tabu, og at vi hellere ser EU fortsætte som halehæng til USA?

HVAD ER KONSEKVENSERNE AF DANSK NATO-MEDLEMSKAB

NATO medlemskabet gør, at Danmark er politisk og militært bundet til imperialismen. Udadtil gør medlemskabet, at Danmark, når vi vil "gøre en forskel ude i verden" ikke agerer på egne vegne, men på vestens, eller USA's vegne. Sådan var det allerede under den kolde krig, men kun i forhold til Øst-Vest konflikten, og mest i forhold til Sovjetunionen og DDR og den øvrige øst-blok. Den gang kunne Danmark i nogen grad spille en selvstændig rolle uden for NATO's interesseområde, f.eks. i forhold til ulandene og i forhold til Vietnam-krigen og apartheid i Sydafrika.

Det ændrede sig med NATO's nydefinerede rolle i 90'erne. Først i Balkankrigene, men mest tydeligt fra og med Afghanistankrigen. Det har afgørende ændret synet på Danmark i den 3. verden og det bidrager væsentligt til den nuværende terrortrussel.

MERE LOYAL MOD NATO/USA END MOD FOLKETINGET

Indadtil har det mere skjulte, men lige så vigtige konsekvenser. Skiftende danske regeringer, og dansk militær er og skal være mere loyale overfor NATO og USA end over for folkettinget.

Foto © Aage Christensen

Spørgsmål om magten og om stor- og udenrigspolitik er for vigtigt til, at det kan overlades til befolkningen eller tilfældige skiftende folketingsflertal. Det kan være irriterende når befolkning og folketing ønsker noget andet, men magthaverne gør, som NATO ønsker.

Vi så det i spørgsmålet om atomvåben. Mindst tre statsministre løj overfor befolkning og folketing om atomvåben på Grønland.

Selv om der var flertal, også i folketinget mod atomvåben på dansk grund, blev der opstillet raketter til atomvåben i Danmark, og sprænghovederne var opmagasineret lige syd for grænsen, Så de kunne køres frem inden de skulle bruges. Man lukkede

øjnene for, at der var atomvåben på de amerikanske skibe i dansk havne.

I Afghanistan og Irak udleveredes fanger til amerikanerne, selv om man ifølge dansk lov og internationale konventioner ikke måtte udlevere fanger til tortur. Ministeren og militæret var vist de eneste, der ikke havde hørt, at amerikanerne ikke mente afghanere var omfattet af konventionerne om behandling af krigsfanger.

PRES FOR OPRUSTNING OG KRIGSPOLITIK

Loyaliteten mod NATO gælder militæret og regeringerne i alle NATO lande og sikres ved uddannelse og træning af officerer mv. i bl.a. USA. Det var en af

de kameler SF måtte sluge for at blive regeringsduelige

NATO accepterer ikke et systemskifte i et NATO-land, så hellere et militærkup. Og de kan regne med det lokale militær. Vi har set det i Grækenland og i Italien. Det gælder også i Danmark. Derfor skal Danmark ud af NATO, og NATO helst nedlægges hvis vi vil lave samfundssystemet om.

En konsekvens af medlemskabet er, at Danmark bliver presset til oprustning, flykøb og krigspolitik. Politikerne har lovet NATO at øge forsvarsbudgettet til 2%, og NATO presser konstant på for at nå det mål.

Det er åbenlyst, og det er upopulært. Det er et godt og konkret udgangspunkt for at diskutere NATO's politik med vore medborgere, som stadig går ind for NATO.

HVORDAN FÅR VI GENSKABT EN STÆRK FREDSEBEVÆGELSE

En stærk fredsbevægelse skal have både bredde og retning. Fredsbevægelsens eksistensberettigelse ligger i, at vi på den ene side har en sag, eller et formål, der appellerer til brede kredse, noget næsten alment menneskeligt, ønsket om fred. Og på den anden side har et budskab, en retning, der bryder med den førte politik, viser imperialismens forbrydelser og udfordrer den herskende magt.

Det er en balancegang. Hvis vi bliver rent humane, bliver vi politisk bøvlemme og uinteressante. Hvis vi bliver en sektærisk forening for afklarede antiimperialister, bliver vi ligeledes uden nogen politisk betydning og derved uinteressante.

Vi skal på den ene side have et bredt grundlag, så vi appellerer til brede kredse i befolkningen, så vi kan få opbakning fra bl.a. fagbevægelsen og politiske partier, og på den anden side skal vi have en retning, der appellerer til de ventrefløjsaktivister, der kan give fredsbevægelsen kød og blod, eller arme og ben og stemme.

Diskussionerne har ofte kørt på, i hvilken grad vi i paroler og grundlag for demonstrationer skulle erklære os som modstandere af USA-imperialismen. Unge revolutionære har ønsket, at vi som parole for demonstrationer, på plakater og løbesedler skulle skrive "Bekæmp USA-imperialismen". De har forstået, hvem vores modstander er.

Hvis vi laver demonstrationer, og arrangementer, der kun henvender sig til bevidste antiimperialister, så overbeviser vi ikke nogen, man skal jo være overbevist på forhånd, hvis man skal beslutte sig for at deltage

Fredsbevægelsen skal ikke tale magthaverne efter munden og afstå fra kritik af NATO, men blot være konkrete i

vores kritik i stedet for at forfalde til revolutionære paroler.

Os så skal vi huske, at rette kravene mod vores eget lands regering. Danmark, dansk kapital og dansk militær er en integreret del imperialismen.

Det er vores internationale forpligtelse, at stoppe dette ved at ændre dansk politik. Vi kan ikke stoppe USA's krige. Det kan kun den amerikanske befolkning og den amerikanske fredsbevægelse, men vi kan støtte dem ved at fjerne Danmarks opbakning til USA's krige.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Temaet for Rød Sommerlejr 2016 var krig og imperialism. Repræsentanter fra den kommunistiske bevægelse holdt en række oplæg, der belyste forskellige sider af imperialismen og kampen mod krigen.

Spørgsmål som, hvordan imperialismen er på fremmarch her 100 år efter Lenin skrev sin bog om imperialismen, NATO's strategi, spillet mellem EU og NATO, konsekvenserne af dansk medlemskab af NATO, Arktis som brændpunkt og hvordan vi får genskabt en stærk fredsbevægelse i Danmark blev ivrigt diskuteret.

I denne pjece bringer vi fire af de debatindlæg fra lejren, der forelå på skrift. På denne måde kan andre end sommerlejrens deltagere få udbytte heraf. Håbet er, at diskussionerne fortsætter.

For der er ingen tvivl om, at der er brug for at vi fremmer forståelsen af imperialismens karakter og at genopbygge en stærk fredsbevægelse i Danmark på nutidens betingelser.

